

VISSZAJÁTSZÁS

Tíz üres magnókazetta – 1315 túlzásfolt nap

Pia fraus. Így mentegeti könyve megírásának ürügyét Marinovich Endre, a szerző, Antall József volt kabinetfőnöke, ma a Veritas Történetkutató Intézet főigazgató-helyettese. E könyv megírásának eredeti szerzői eljárása valóban kegyelethől elkövetett bocsánatos bűn. A hajdani miniszterelnök azt tervezte ugyanis, hogy kölni betegágyán kazettákra mondja gondolatait, visszaemlékezéseit. Sajnos nem így történt, nem volt hozzá ereje. A kazettákat felbontatlanul visszaadta kabinetfőnökének, aki évekkel később, 2003-ban, részletes visszaemlékezés-folyamban adta közre e tíz darab néma kazetta sokatmondó tartalmát. Kezembem a 2018-as második kiadás. Örülünk neki, hogy a kötet újra megjelent, már csak azért is, mert Antall Józsefnek nincsenek fennmaradt naplói, visszaemlékezései, töredékben fennmaradt önéletrajza sincsen.

Antall József percet sem szánt saját nimbuszának kidolgozására, minden erejét, idejét a sors által rá kiszabott és rá szabott feladat elvégzésére szánta. Mintha érezte volna, hogy ideje kevés, és valóban: 1315 nap, ennyi adatott meg neki rendszerváltó, történelmi feladatának elvégzésére. Politikai életműve csonka maradt. Még szomorúbb, hogy korai halála miatt nem volt kellő ideje a legfontosabbhoz: elég hosszú időn keresztül helyes és követendő példát mutatni a rendszerváltás, majd az arra következő konszolidáció politikai-nemzedékeinek. Az Antal-kormány után egyik-másik

kormány is hozott jó politikai programot, majd eredményesen kormányozott is, de egyetlen kormánytag sem volt képes az emberi tartás, következetesség, a bölcs kompromisszumkészség és a hajlíthatatlan meg nem alkuvás Antall József-i példájához felnőni. Antall József miniszterelnökként is tanár volt. Sokakat – a rossztanulókat különösen – kellőképpen irritálta is állítólagos kioktató magatartása. A későbbi történelem megmutatták, mennyire szükséges lett volna e példafelmutatás pótolhatatlan erkölcsi iránytűje! A magyar politikai élet hangadói talán kevésbé tévesztenek irányt a későbbiekben a mindenkori politika délibábos magyar pusztájában. Nagy veszteség ez!

Ha nem is lehet eleget fájlalni, hogy csak 1315 nap miniszterelnökség adatott meg Antall Józsefnek, a könyvet olvasva, annál jobban el lehet azon ámulni, hogy mennyi – és micsoda nagyságrendű! – esemény és munka fért ebbe a három és fél évbe! A múlt század nyolcvanas éveinek végén, kilencvenes éveinek elején megbolydult a kis haza és a nagyvilág élete egyaránt. Óriási felelősség és emberfeletti feladatok megoldása nehezedett Magyarországon első szabadon választott kormánya miniszterelnökének vállaira. Antall József kiválóan teljesített! Az embernek joggal fordul meg a fejében a kérdés: mi lett volna, ha a sors bőkezűbben mérte az időt Magyarországon és Antall József számára? Hogy nézne ki a magyar közélet és politikai kultúra ma, ha, Antall József nem 1315,

hanem, például 4378 napig, vagyis három négyéves cikluson át kormányfő?

Befejezésül, álljon itt a könyv legszebb, egyben utolsó, Antall Józsefi búcsúmondatának töredéke: „...tisztá kézzel, meleg szívvel és hideg fejjel kell politizálni”. Mindenkori politikusainknak ehhez az Antall József hagyatékához kellene felnőni.

Marinovich Endre: 1315 nap – Antall József miniszterelnöksége, Veritas Történetkutató Intézet – Magyar Napló, Budapest, 2018, 271 oldal

KATÓ ZOLTÁN

Kettős könyvbemutató

A BÉCSI NAPLÓ ÉS A BORNEMISZA PÉTER TÁRSASÁG KÖZÖS RENDEZVÉNYE A MAGYAR OTTHONBAN
Másréti Kató Zoltán: Óraátállítás c. novelláskötete. Mi történik a múzeumigazgatóval, ha kiesik az elefántcsonttorony ablakán? Mihez kezd tante Gréti a gobelinjeivel és mióta dorombolnak a könyvek, mint a macskák? Mit kérdez a filozófus a milliomostól kit gyöngéden elrabolt, eljut-e a szerelmespár Amazóniába és miért nem lettem udvari boldond a Maláj királynál? Ezer fontos kérdés, melyekre mind választ adok.

Schneeberg-túrák 1979–2019. című, vetítettképes könyvbemutató
Bécs, szeptember 18-án, 18 órától.